

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

24.06.2020

Vår ref:

2020/7425

Deres dato:

23.06.2020

Deres ref:

Holtålen kommune

Bakkavegen 1

7380 ÅLEN

v/ Geir Morten Granmo

Saksbehandler, innvalgstelefon

Simon Heier,

Avslag på søknad om skadefelling av en ulv – i deler av Tydal, Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen og Røros kommune

Holtålen kommune v/Geir Morten Granmo har søkt om skadefelling av en ulv i deler av Tydal, Selbu, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner, samt i hele Røros kommune. Bakgrunnen for søknaden er en mulig synsobservasjon av ulv ved Fellmannmyra i Tydal kommune. Med bakgrunn i at observasjonen ikke er påvist eller at det ikke er påvist skade på husdyr og/eller tamrein området, finner ikke Fylkesmannen grunnlag for å innvilge søknaden om skadefelling av en ulv i den aktuelle situasjonen. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Bakgrunn

Det er ikke avdekket skade på husdyr eller tamrein ved søknadstidspunkt. Det er ble 22.06.20 kl. 08:30 gjort en mulig synsobservasjon av ulv ved Fellmannmyra i Tydal kommune. Det ble ikke gjort funn på stedet i ettertid som kunne støtte oppunder denne observasjonen. Observasjonen er vurdert som «usikker, ulv» av Statens naturoppsyn.

Søknad

Fylkesmannen mottok en søknad om skadefelling på en ulv pr. e-post 23.06.2020 kl. 15:33 (fra Holtålen kommune v/Geir Morten Granmo, basert på en mulig synsobservasjon den 22.06.20 kl. 08:30. Observasjonen ble gjort fra bil på vei, og det ble ikke gjort funn på stedet i ettertid som kan bekrefte eller avkrefte om det var en ulv. Søker mener at observasjonen ble gjort av en person med stor artskunnskap og troverdighet.

I søknaden vises det til skadebildet fra tidligere i beitesesonger på sau og tamrein. Det er mye sau i området fra flere beitelag, og området ligger nært Riast/Hylling reinbeitedistrikt. Det vises til at området i sin helhet er et prioritert beiteområde i forhold til ulv, og at skadepotensialet er stort. Det pekes videre på rovviltforlikets pkt. 2.2.19 om at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein.

Søknaden ble begrunnet med tap av beitedyr til ulv og stort potensiale for fremtidig skade med mye beitedyr i området. Ønsket fellingsområde spenner mellom Gaula i vest og Nea i øst i Tydal, Selbu, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner, samt i hele Røros kommune.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av ulv

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

"Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak"*

Rovviltnemnda i region 6 har i brev av 27. mai 2020 fattet vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv 2020/2021. I dette vedtaket gir nemnda 3 betingede skadefellingstillatelser på ulv til region 6 for perioden 1. juni 2020 til og med 15. februar 2021. Det står i vedtaket spesifikt om ulv:

«Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, bør fylkesmennene ha muligheten til å tillate skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.»

Ved tidspunkt for iverksetting av fellingstillatelse er det ikke felt ulv på skadefelling i region 6, og gjenværende skadefellingskvote er dermed 3 ulver.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltnemnda i region 6 i vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. brev datert 27. mai 2020. Rovdata publiserte en rapport over bestandsstatusen for ulv i Norge 01. juni 2020. Rapporten viser til at det i perioden 1. oktober 2019 - 31. mars 2020 er påvist totalt 80-81 ulver i Norge. Hvorav 56 dyr med helnorsk tilhold og halvparten av 47-50 ulver som ble dokumentert med tilhold på begge sider av riksgrensen. Det er påvist yngling av ulv i 6 helnorske og 5 grenserevir vinteren 2019/2020. Etter deling mellom Norge og Sverige er bestandsstatusen for ulv i Norge på 8,5 ynglinger, og bestandsmålet er således oppnådd.

Døde ulver i løpet av overvåkingsperioden 1. oktober 2018 til og med 31. mars 2019 trekkes fra disse tallene. Etter 1. oktober er det registrert 13 døde ulver i Norge. Av de 13 ulvene registrert døde i Norge ble ni felt under lisensjakt, to ble avlivet ved skadefelling, én ble drept av bil og én hadde ukjent dødsårsak. Siste kjente felling av ulv i region 6 skjedde i Holtålen kommune den 16.02.2020 på lisensfelling. Det ble før dette felt en ulv på lisensfelling i Melhus kommune januar 2019. Før dette ble det felt en ulv i nødverge i Lierne kommune oktober 2016, en ulv i 2014 og to ulver i 2013 på skadefelling i region 6. Fylkesmannen i Trøndelag anser at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Førre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at førre-var-prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I løpet av 01.05.2019 til 30.04.2020 er det registrert en avgang på 22 ulv i Norge. En eventuell felling av ulv vil være innenfor rammen av kvoten fastsatt av rovviltnemnda den 27. mai 2020, slik at den samlede belastningen ikke vil øke. Med den kunnskapen som finnes om antall, reproduksjon og dødelighet hos ulv, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på ulvebestanden. Vedtaket omhandler iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv utenfor forvaltningsområdet for ulv, hvor det årlig foregår lisensfelling av ulv. I og med at den samlede belastningen av felling av ulv i region 6 vurderes som liten, og derfor tillegges naturmangfoldloven § 10 mindre vekt i denne saken. Fylkesmannen anser ikke §§ 11 og 12 som relevant i denne saken.

Det ble i 2012 utarbeidet felles retningslinjer mellom daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Naturvårdsverket i Sverige, for på best mulig måte kunne ivareta de genetisk verdifulle individene av ulv fra øst/nordlig utbredelse. Disse individene kan være av stor betydning for det genetiske mangfoldet i den sørsandinaviske ulvebestanden. Retningslinjene sier blant annet

«...at genetisk status for skadegjørende individ skal tillegges betydelig vekt ved vurdering om det skal gis tillatelse til felling eller ikke. Imidlertid er dette ikke til hinder for felling hvis de samlede kriteriene for felling ellers er oppfylt og der andre tiltak er vurdert. Det kan ikke forutsettes at ethvert genetisk verdifullt individ i populasjonene kan identifiseres til enhver tid, for eksempel ved akutte skader på sau og tamrein på sommeren, eller i områder uten snødekke. Skadegjørende individ bør likevel, så langt det er mulig, identifiseres for i størst mulig grad å fastslå genetisk status.»

Fylkesmannens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf.

forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Det er en mulig synsobservasjon ved Fellmannmyra i Tydal kommune den 22.06.2020 som er bakgrunnen for søknaden.

a) Områdets betydning som beitemark

Innenfor det omsøkte fellingsområdet slippes det et stort antall sau og lam på utmarksbeite. I tillegg ligger deler av det omsøkte området i reinområde for Gåebrien sitje (Riast/Hylling reinbeitedistrikt) og nære Saanti sitje (Essand reinbeitedistrikt), med stort potensiale for skader gjennom hele året. Det aktuelle området har derfor svært stor betydning som beitemark.

b) Skadenes omfang og utvikling

Det er ikke påvist skader forvoldt av ulv i dette beiteområdet denne sesongen. Siste påviste skade forvoldt av ulv innenfor det omsøkte skadefellingsområdet er 30.09.2018.

c) Potensialet for fremtidige skader

Generelt vil ulv i beiteområder med et stort antall sau på utmarksbeite, utgjøre et betydelig potensial for fremtidige skader frem mot sankingen. I dette tilfellet er det en mulig synsobservasjon, med vurderingen «usikker», av Statens naturoppsyn. Med bakgrunn i dette vurderer Fylkesmannen at potensialet for fremtidige skader i beiteområdet er lav.

d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det vurderes som lite aktuelt å iverksette forebyggende tiltak, som skiller rovdyr og beitedyr på nåværende tidspunkt, da det ennå er tidlig i beitesesong. Fylkesmannen mener også det er lite aktuelt å begynne med andre forebyggende tiltak ved søknadstidspunkt, med bakgrunn i en «usikker», observasjon.

Hele region 6 ligger i sin helhet utenfor vedtatt forvaltningsområde for ulv. Fylkesmannen har ikke kunnskap om at det er påvist genetisk viktige individer av ulv i dette området eller tilgrensende områder på nåværende tidspunkt.

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for fredet rovvilt skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for ulv er nådd. I region 6 er det ikke mål om ynglende bestand av ulv, noe som medfører at terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelse er lav.

Fylkesmannens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Ved tidspunkt for søknad var det ikke påviste skader forårsaket av ulv i det omsøkte fellingsområdet. Bakgrunnen for søknaden er en synsobservasjon, som er vurdert til «usikker». Det er ikke bestandsmål for ulv i region 6, men det hender at streifullv forekommer i regionen. Etter en vurdering av rovviltforliket av 2011, den geografiske differensieringen i rovviltmyndas forvaltningsplan for region 6, og etter en

samlet vurdering av situasjonen, anser Fylkesmannen det riktig å avslå søknaden om skadefelling av en (1) ulv i deler av Tydal, Selbu, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner, samt i hele Røros kommune.

Fylkesmannens vedtak

Fylkesmannen i Trøndelag avslår søknaden om skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Tydal, Selbu, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner, samt i hele Røros kommune.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
klima- og miljødirektør
Klima- og miljøavdelingen

Simon Heier
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Geir Morten Granmo			
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN